

Produkční a ekonomické výsledky vybraných chovů dojených krav v roce 2023

J. Syrůček,¹ J. Burdych,^{1,2} L. Bartoň¹

¹VÚŽV Praha, v. v. i., ²VVS Verměřovice, s. r. o.

Souhrn

I přes meziroční růst nákladů a pokles výkupní ceny mléka bylo v roce 2023 u 143 podniků zabývajících se chovem dojených krav v ČR dosaženo v průměru kladného výsledku hospodaření. Při průměrných nákladech po odpočtu 10,47 Kč na litr a výkupní ceně mléka 11,13 Kč za litr zisk činil 0,65 Kč za litr prodaného mléka bez započtení dotací. Při porovnání plemen, úrovní dojivosti, hospodařících oblastí a četností dojení byly nejvýraznější rozdíly zjištěny u nákladů na krmiva, které tvoří nejvyšší položku celkových ročních nákladů (44 % za rok 2023). Vyšší výdaje na krmiva na krávu a rok byly zřejmé u podniků chovajících holštýnský skot. Prokázána byla závislost nákladů na krmiva na úrovni dojivosti. U holštýnských chovů nevyužívajících robotické dojení byly porovnány ekonomické parametry podniků s dojením 2x nebo 3x denně. Chovy dojící 3x za den měly o 14 % vyšší náklady na krávu a rok (vyšší zejména náklady na krmiva a odpisy krav), ale o 4 % nižší náklady na litr mléka (nižší především pracovní náklady).

Klíčová slova: mléko; náklady; cena mléka; plemeno; ukazatel IOFC

Summary: Production and economic results of selected dairy farms in the Czech Republic in 2023

Despite the year-on-year rise in costs and the fall in the farm-gate milk price, 143 dairy farms in the Czech Republic were profitable on average in 2023. With average costs after deduction of CZK 10.47 per litre and milk purchase price of CZK 11.13 per litre, the profit amounted to CZK 0.65 per litre of milk sold without subsidies. When comparing breeds, milk yield levels, farming areas and milking frequencies, the most significant differences were found in feed costs, which represent the highest component of total annual costs (44 % in 2023). Higher feed costs per cow per year were observed on Holstein farms. The dependence of feed costs on milk yield has been demonstrated. For Holstein farms not using robotic milking, the economic parameters of enterprises with 2x or 3x daily milking were compared. Farms milking 3 times a day had 14 % higher costs per cow per year (higher mainly feed costs and cow depreciation) but 4 % lower costs per litre of milk (lower mainly labour costs).

Keywords: milk; costs; price of milk; breed; IOFC indicator

Úvod

Dosahovat přiměřené úrovně ziskovosti je nejen cílem u většiny podnikajících osob, ale také nezbytnou podmínkou pro dlouhodobé udržení a rozvoj vlastního podniku. Sektor výroby mléka je specifický nestálostí výkupních cen mléka, které jsou považovány za nejvýznamnější faktor rozhodující o rentabilitě chovu. Ekonomika je dále silně ovlivňována trvalým růstem vstupních cen a ani rok 2023 nebyl výjimkou. Výkupní cena mléka nakupovaného českými mlékárnami v průměru od ledna do srpna klesala, mírně rostla do října a vyšší růst byl zaznamenán až v posledních dvou měsících loňského roku. Tím se průměrná cena za rok 2023 dostala pod úroveň roku 2022. Naproti tomu se rok 2023 z hlediska národního hospodářství vyznačoval nadprůměrnou inflací ve výši 10,7 %, což se samozřejmě promítlo i v růstu cen vstupů do zemědělské výroby, včetně produkce

mléka. Každoročně jsou ve Výzkumném ústavu živočišné výroby, v. v. i., shromažďována ekonomická data z poměrně rozsáhlého a neustále rostoucího souboru chovů dojených krav v ČR. Ta slouží k zhodnocení rentability produkce mléka zejména v závislosti na chovaném plemeni skotu, dosahované užitkovosti a oblasti chovu. Toto bylo cílem i následujícího příspěvku, ve kterém jsou analyzována data za rok 2023.

Materiál a metodika

Údaje pro výpočty byly získány dotazníkovou metodou od 143 zemědělských podniků s chovem dojených krav z různých oblastí ČR za rok 2023. S výjimkou Karlovarského kraje soubor tvořily podniky ze všech krajů v ČR, přičemž nejvíce byl zastoupen Kraj Vysočina, ve kterém se chová i nejvíce dojených krav. V průměru podnik hospodařil na 1936 ha zemědělské půdy (374 až 5304 ha) při

úrovni zornění 79 % a choval 510 krav (125 až 1530). Z celkem obhospodařované zemědělské půdy bylo 55 % zařazeno do oblasti ANC, kde hospodařilo 61 % analyzovaných podniků. Podniky byly dále rozděleny podle toho, zda chovají krávy plemene české strakaté (C, n = 58), holštýnské (H, n = 71) nebo obě plemena (CH, n = 14). Podniky byly rozděleny do skupin podle dosažené tržní produkce mléka na krávu. Pro plemeno C byly stanoveny kategorie (tis. litrů mléka) <7,5; 7,5–8,5; >8,5, pro plemeno H <10,5; 10,5–11,5; >11,5. Hodnocena byla též výše nákladů v závislosti na četnosti dojení (2x nebo 3x za den) u H podniků (n = 64), ve kterých nebylo využíváno robotické dojení.

Součtem dílčích nákladových položek byly kalkulovány celkové náklady na krávu a rok, na krmený den (KD) a na litr prodaného mléka. Od sumy ročních nákladů kalkulovaných pro rok 2023 bylo odečteno ocenění ve-

dlejších výrobků (telata a statková hnojiva) ve výši 5,4 % (Syrůček a kol. 2023) a tím byly vyčísleny náklady po odpočtu. Zisk byl kalkulován rozdílem mezi výkupní cenou mléka a náklady po odpočtu a nezahrnoval přijaté dotace. Byl počítán rovněž ukazatel příjmů nad náklady na krmiva (IOFC), který představuje rozdíl mezi příjmy za prodej mléka a náklady na krmiva.

Výsledky a diskuse

Produkční a reprodukční ukazatele

Mezi hlavní předpoklady úspěšného chovu patří dosahování dobrých výsledků v oblasti produkce a reprodukce. U souboru hodnocených 143 chovů bylo dosaženo oproti průměru ČR vyšší dojivosti při vyšším obsahu tuku a mírně nižším obsahu bílkovin. Analyzované podniky měly oproti údajům za ČR rovněž nižší počet somatických buněk, lepší úroveň březosti krav po všech inseminacích, kratší délku mezidobí, nižší věk při prvním otele-

ni a nižší úhyny telat (tabulka 1). Je tedy zřejmé, že celková chovatelská úroveň podniků, které do analýzy poskytly svá data, byla vyšší, než je průměr ČR, ale rozdíly nebyly příliš velké. Výraznější rozdíly jsou zřejmě mezi průměry podniků podle chovného plemena. Není překvapující, že farmy s chovem C skotu měly nižší užítkovost při vyšším obsahu složek v mléce (díky tomu i vyšší výkupní cenu mléka) než chovy H. Rozdíly mezi plemeny lze spatřovat i u ukazatelů reprodukce a obměny stáda. Pozitivním dlouhodobým trendem je růst průměrné dojivosti na krávu, snižování počtu somatických buněk a zkracování délky mezidobí.

Náklady výroby mléka

U hodnocených podniků v roce 2023 celkové náklady dosáhly výše 103 tis. Kč na krávu a rok (tabulka 2), tj. 282

Kč na KD. Nejvyšší nákladovou položku tvoří výdaje na krmiva (44 %) a významnou měrou se podílely rovněž pracovní náklady (14 %), odpisy (krav a majetku, dohromady 12 %) a režie (12 %), což je v souladu s hodnocením v minulých letech i s výsledky ze zahraničí. Náklady po odpočtu činily 97 tis. Kč na krávu a rok a 267 Kč na krmený den. Při tržní produkci mléka 9301 litrů na krávu a rok činily náklady po odpočtu 10,47 Kč na litr prodaného mléka. U většiny podniků (63 %) se náklady na 1 litr mléka pohybovaly mezi 9 a 12 Kč, pouze u 10 % byly nižší než 9 Kč a u zbývajících přesáhly úroveň 12 Kč. Oproti údajům získaným od 126 podniků v roce 2022 je patrné zvýšení u nákladů na krmiva o 4,9 % na krávu a rok, resp. o 2,8 % na litr. To souvisí s růstem dojivosti i cen krmiv. V roce 2023 se meziročně mírně zvýšila cena nakupovaného jadrného krmiva (+2

% a vyšší bylo také ocenění vlastní kukuřičné siláže (+4 %). Podíl nákladů na nakoupená krmiva byl mírně vyšší (53 %) oproti nákladům na krmiva vlastní, a to zejména u podniků s vyšší dojivostí. Dlouhodobě dochází u hodnocených chovů ke zvyšování pracovních nákladů, což je v souladu s růstem mezd v celém agrárním sektoru. V roce 2023 bylo zaměstnáno v zemědělství zhruba 90 tis. osob s průměrnou hrubou mzdou 34 tis. Kč (ČSÚ 2024), což představuje 79 % průměru mezd v ČR a meziroční zvýšení o 6,8 %. Kromě krmiv a pracovních nákladů byl za rok 2023, stejně jako za rok 2022, patrný meziroční růst odpisů majetku. Za poslední tři roky se u hodnocených chovů odpisy majetku zvýšily na krávu a rok až o 738 Kč, což je z desetiletého vývoje zvýšení nejvyšší. Stabilní cena mléka umožňuje podnikům lépe plánovat a i pravidel-

ně investovat, což je základem pro dlouhodobou prosperitu.

V hodnoceném roce 2023 náklady po odpočtu meziročně stouply o 3640 Kč na krávu a rok (+3,9 %) a o 0,18 Kč na litr (+1,8 %). V desetiletém vývoji se u analyzovaných farem (graf 1) náklady na krávu a rok, resp. na litr mléka zvýšily o 42, resp. 20 %. Trend rychlého zvyšování nákladů je patrný zejména v posledních pěti letech a souvisí s růstem průměrné dojivosti a z toho plynoucího zvyšování výdajů zejména na krmiva, ale hlavně s celkovým zvyšováním cenové hladiny zboží a služeb v celé ekonomice.

Výkupní cena mléka a zisk bez dotací

U podniků zahrnutých do analýzy dosáhla v roce 2023 průměrná výkupní cena mléka 11,13 Kč za litr, což při nákladech po odpočtu 10,47 Kč vytváří kladný zisk 0,65 Kč na litr prodaného mléka, resp. 6,1 tis. Kč na krávu a rok, a to i přes meziročně zvýšené náklady a nižší výkupní cenu mléka. Výsledek hospodaření v podobě zisku vykázalo 69 % podniků, zbývajících bez započtení dotací hospodařily se ztrátou. Průměrný roční zisk u hodnocených farem (graf 2) v minulosti velmi kolísal v závislosti na úrovni nákladů a především na výši výkupní ceny mléka. V desetiletém průměru (2014 až 2023) se výsledek hospodaření bez dotací pohyboval v ročním průměru mezi -1,61 (2016) a + 1,30 (2022). Podle odhadu ÚZEI (komoditní karta Mléko květen 2024) se dá kalkulovat za rok 2023 s dotacemi (přímé i nepřímé podpory) do sektoru výroby mléka ve výši až 1,59 Kč na litr mléka.

Vliv úrovně dosahované produkce a plemene

Mezi jednotlivými podniky existují výrazné rozdíly v nákladech a tím i rentabilitě chovu. U 90 % podniků náklady po odpočtu kolísaly na krávu a rok mezi 66 a 129 tis. Kč a na litr mléka mezi 8,11 a 13,17 Kč. Rozdílnost je dána mj. plemenem krav a dosahovanou užítkovostí. Farmy s chovem krav C skotu měly nižší náklady na krávu a rok (graf 3), ale vyšší náklady na litr mléka (tabulka 3) oproti podnikům chovajícím H dojnice. Podobně jako v minulých letech platilo, že ve skupi-

Tab. 1 – Produkční a reprodukční ukazatele u souboru hodnocených podniků

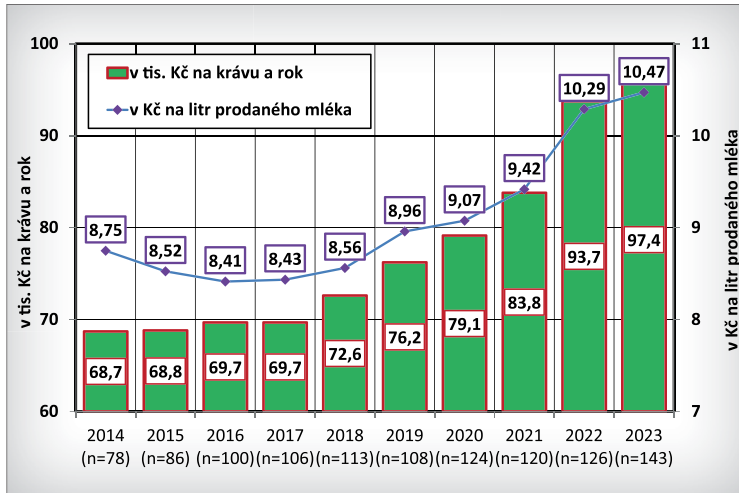
Ukazatel	Rok 2023				Rok 2022
	plem. C	plem. H	celkem	ČR	celkem
Počet podniků	58	71	143	-	126
Produkce mléka na dojnici (litrů)	8 241	10 753	9 580	9 3521)	9 377
Tržnost mléka (%)	96,5	97,4	97,0	97,21)	97,0
Obsah bílkovin (%)	3,56	3,40	3,48	3,422)	3,47
Obsah tuku (%)	3,93	3,78	3,85	3,892)	3,89
Počet somatických buněk (tis./ml)	217	213	213	2353)	207
Výkupní cena mléka (Kč/litr)	11,29	10,96	11,13	10,974)	11,59
Březost dojnic po všech inseminacích (%)	47,6	40,7	43,7	42,25)	43,4
Věk při prvním otelení (dny)	803	719	759	7662)	758
Délka mezidobí (dny)	382,8	387,9	385,4	3902)	387
Úhyny telat (%)	4,85	4,05	4,52	5,481)	4,51
Procento vyřazených krav (%)	32,26	36,22	34,28	37,22)	35,1

Pozn.: C=český strakatý skot; H=holštýnský skot. Ve zbylých cca 10 % chovů byl chován český strakatý i holštýnský skot.
 1) údaje za ČR za rok 2023 dle výsledků ČSÚ (2024).
 2) u krav v kontrole užítkovosti dle výsledků kontroly užítkovosti v ČR za kontrolní rok 2022/2023 (ČMSCH 2024);
 3) výsledky kvality nakupovaného mléka v roce 2023 podle analýzy bazénových vzorků (ČSMSCH 2024);
 4) nákup mléka mlékárnami podle výsledků statistického zjišťování Mlék (MZe) 6–12 (MZe 2024);
 5) dle výsledků reprodukce skotu v ČR (ČMSCH 2024).

Tab. 2 – Náklady a zisk bez dotací u souboru 143 chovů v ČR za rok 2023

Ukazatel	Kč na krávu a rok			Kč na litr mléka ¹⁾			%
	průměr	medián	rozpětí ²⁾	průměr	medián	rozpětí ²⁾	
Krmiva a steliva	44 995	44 337	29 472–62 040	4,84	4,79	3,43–6,52	43,7
Pracovní náklady	14 284	13 433	6 726–23 915	1,54	1,48	0,76–2,76	13,9
Odpisy krav	7 530	6 852	4 364–14 014	0,81	0,76	0,47–1,30	7,3
Odpisy majetku	4 370	3 166	1 233–11 720	0,47	0,38	0,13–1,15	4,2
Veterinární a plem. náklady	5 907	5 527	2 968–9 611	0,64	0,60	0,30–1,01	5,7
Opravy a udržování	3 518	2 510	854–9 397	0,38	0,27	0,10–0,97	3,4
Energie	2 898	2 522	1 127–5 306	0,31	0,26	0,13–0,58	2,8
Pojištění majetku a krav	541	286	88–1 997	0,06	0,03	0,01–0,21	0,5
Režie	12 696	11 385	2 690–24 874	1,37	1,22	0,35–2,56	12,3
Ostatní nákladové položky	6 186	6 037	614–15 810	0,67	0,68	0,06–1,74	6,0
Náklady celkem	102 925	101 512	69 371–136 113	11,07	10,86	8,57–13,92	100,0
Náklady po odpočtu ³⁾	97 367	96 030	65 625–128 763	10,47	10,27	8,11–13,17	94,6
Tržby za mléko	103 474	102 026	76 869–134 020	11,13	11,06	10,45–11,93	x
Zisk bez dotací	+6 107	+7 920	-19 922–29 907	+0,66	+0,74	-2,27–3,03	x

1) na litr prodaného mléka; 2) rozpětí u 90 % hodnocených chovů; 3) odpočet vedlejších výrobků ve výši 5,4 % z roční sumy nákladů

Graf 1 – Vývoj nákladů po odpočtu na krávu a rok a litr mléka

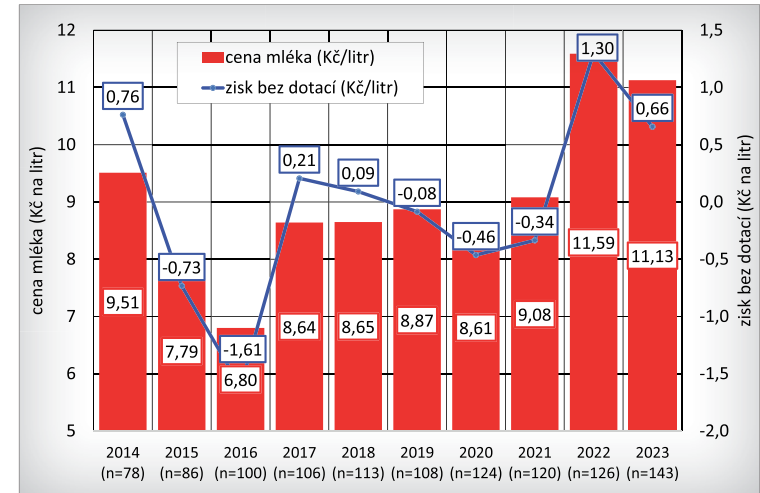
nách s vyšší tržní produkcí byly náklady na krávu a rok vyšší a na litr mléka nižší než ve skupinách s průměrnou nižší produkcí mléka na krávu.

Rozdíly v nákladech v závislosti na tržní produkci se promítly i do zisku bez dotací (graf 4), který byl zaznamenán v průměru nejvyšší ve skupině 18 chovů H dojnic s tržní produkcí nad 11,5 tis. litrů na krávu za rok. Ve skupinách s vyšší tržní produkcí jsou zařazeny podniky s větší výměrou zemědělské půdy chovající v průměru

více krav a u těchto podniků jsou zřejmě i vyšší odpisy majetku související s větším objemem investic. V průměru mírně ztrátové bez podpor byly podniky s chovem krav C plemene s roční tržní produkcí pod 7,5 tis. litrů mléka.

Vliv hospodářské oblasti a četnosti dojení

Chovy v produkčních oblastech vykazovaly v průměru vyšší náklady na krávu a rok, než tomu bylo u podniků chovajících dojnice v oblastech

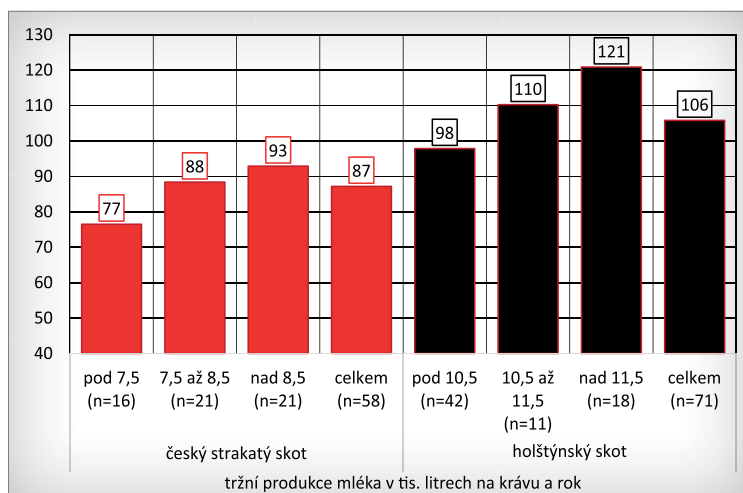

Graf 2 – Vývoj ceny mléka a zisku bez dotací u souboru chovů

ANC (graf 5). Rozdíl byl 9 tis. Kč u C, resp. 5 tis. Kč u H chovů na krávu a rok. Při hodnocení nákladů na litr mléka nebyl u C chovů rozdíl v závislosti na oblasti téměř zaznamenán, zatímco u podniků H byly náklady o 2,5 % vyšší v oblastech produkčních. Chovy C byly více zastoupeny v ANC oblastech, kde v průměru měly o 9 % nižší tržní produkci mléka. U H chovů to bylo naopak, většína hospodařila v oblasti produkční a rozdíl v tržní produkci byl malý

(pouze o 2 % vyšší v produkčních oproti ANC oblastem).

Vztah četnosti dojení k ekonomickým ukazatelům (tabulka 4) byl hodnocen pouze u farem s chovem H plemene, které nepoužívaly robotické dojení (n = 64; 72 % dojení dvakrát, 28 % dojení třikrát denně). Farmy s dojením krav třikrát denně hospodařily s větší výměrou zemědělské půdy (2574 vs. 1966 ha), chovaly více krav (656 vs. 474 kusů) a dosahovaly vyšší užitkovosti (11 775 vs.

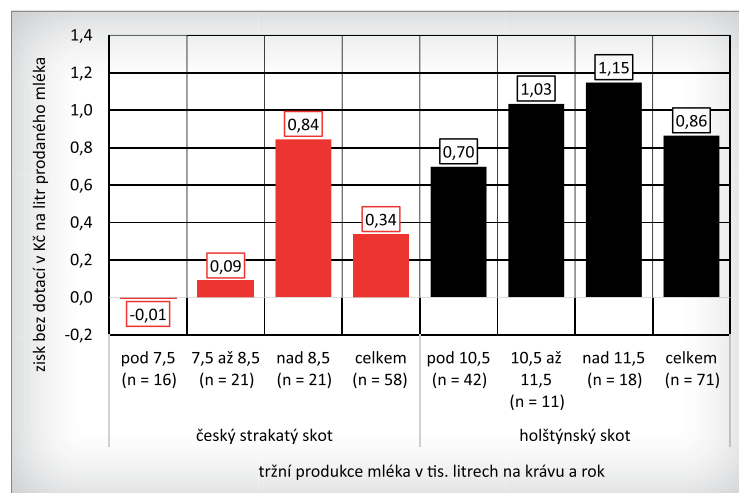

Graf 3 – Náklady po odpočtu v tis. Kč na krávu a rok podle plemena a produkce

9883 litrů na krávu a rok). Tyto podniky v průměru vykázaly vyšší náklady na krávu a rok (zejména náklady na krmiva a odpisy krav), ale díky vyšší doživnosti měly v průměru nižší náklady na litr mléka.

Ukazatele hodnotící úspěšnost chovu dojníc

Mezi klasické indikátory úspěšnosti podnikání se řadí rentabilita. V zemědělské praxi bývá nejčastěji využívána rentabilita nákladů poměřující výsle-

Graf 4 – Zisk bez dotací na litr mléka podle plemena a produkce u analyzovaných chovů

dek hospodaření se sumou ročních nákladů. Průměrná rentabilita dosažená v roce 2023 v souboru analyzovaných chovů dosáhla výše 6 %, přičemž vyšší hodnota 8,6 % byla zaznamenána u H chovů oproti 3,1 % v chovech C.

Z posledních let byla u českých chovatelů nejvyšší rentabilita zaznamenána v roce 2022 (u 126 hodnocených chovů činila v průměru bez dotací 12,7 %) a to díky historicky nejvyšší výkupní ceně mléka.

Tab. 3 – Náklady na litr v závislosti na plemeni a tržní produkci u podniků v ČR za rok 2023

Ukazatel	Český strakatý skot				Holštýnský skot			
	pod 7,5	7,5 až 8,5	nad 8,5	celkem	pod 10,5	10,5 až 11,5	nad 11,5	celkem
Počet podniků	16	21	21	58	42	11	18	71
Krmiva a steliva	5,13	5,04	4,85	5,00	4,57	4,35	4,89	4,62
Pracovní náklady	1,84	1,75	1,49	1,68	1,60	1,40	1,14	1,45
Odpisy krav	0,94	0,90	0,73	0,85	0,80	0,79	0,77	0,79
Odpisy majetku	0,62	0,39	0,37	0,45	0,39	0,58	0,58	0,47
Veterinární a plem. náklady	0,72	0,72	0,60	0,68	0,63	0,71	0,52	0,62
Opravy a udržování	0,45	0,38	0,34	0,39	0,37	0,42	0,30	0,36
Energie	0,45	0,27	0,25	0,31	0,32	0,27	0,33	0,31
Pojištění majetku a krav	0,08	0,03	0,07	0,06	0,08	0,05	0,04	0,06
Režie	1,42	1,33	1,56	1,43	1,39	1,30	1,23	1,34
Ostatní nákladové položky	0,71	0,93	0,75	0,74	0,80	0,68	0,77	0,66
Náklady celkem	12,21	11,72	10,96	11,58	10,83	10,51	10,40	10,67
Náklady po odpočtu ²⁾	11,55	11,08	10,37	10,95	10,24	9,94	9,84	10,09

1) tržní produkce mléka v tis. litrech na krávu a rok;
2) odpočet vedlejších výrobků ve výši 5,4 % z roční sumy nákladů

Tab. 4 – Ekonomické ukazatele u podniků H plemene dle počtu dojení

	Kč na krávu a rok		Kč na litr prodaného mléka	
	2x	3x	2x	3x
Počet dojení za den	2x	3x	2x	3x
Počet podniků	46	18	46	18
Tržní produkce (l/krávu/rok)	9 883	11 775	9 883	11 775
Krmiva a steliva	45 037	55 285	4,57	4,68
Pracovní náklady	14 857	15 138	1,53	1,30
Odpisy krav	7 496	9 764	0,76	0,83
Odpisy majetku	4 489	4 902	0,45	0,40
Veterinární a plemenářské náklady	6 461	6 918	0,66	0,59
Opravy a udržování	3 825	3 161	0,39	0,27
Energie	3 107	3 642	0,32	0,31
Pojištění majetku a krav	582	425	0,06	0,04
Režie	14 011	14 774	1,43	1,26
Ostatní nákladové položky	6 377	7 588	0,64	0,64
Náklady celkem	106 241	121 596	10,80	10,31
Náklady po odpočtu ¹⁾	100 504	115 030	10,21	9,76

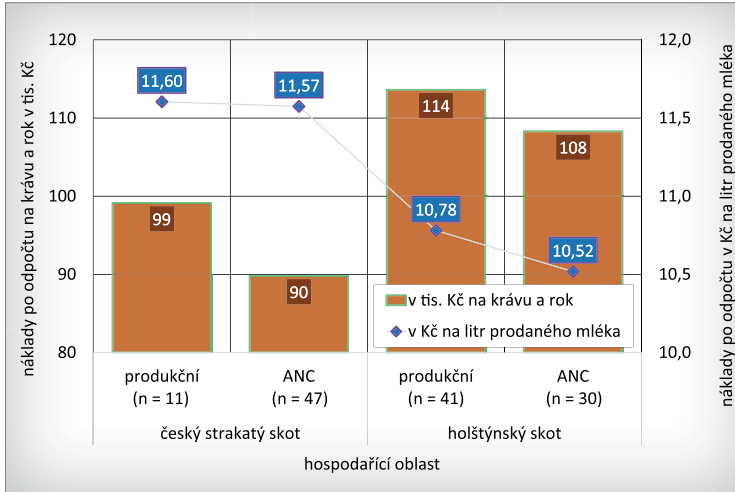
1) odpočet vedlejších výrobků ve výši 5,4 % z roční sumy nákladů

V posledních letech je stále více i v českých chovech využíván ukazatel příjmů nad náklady na krmiva, tzv. IOFC. Jeho hlavní výhodou je, že ve svém výpočtu nezohledňuje fixní náklady, které zpravidla nemají přímou vazbu na produkci. Ukazatel je nejčastěji kalkulován na krávu a den. V průměru všech chovů za rok 2023 dosáhl výše 160 Kč, přičemž vyšší úroveň vykázaly v průměru H chovy (graf 6). Průměrná výše IOFC v roce 2023 meziročně mírně poklesla (o 6,9 %) v souvislosti se zvýšením nákladů na krmiva a poklesem výkupní ceny mléka. Nicméně z dlouhodobého pohledu byla hodnota dosažená v roce 2023 nadprůměrná, desetiletý průměr (2013 až 2022) činil 111 Kč na den a byl tedy o 31 % nižší.

Na podnikové úrovni je často kalkulován bod zvratu pro úroveň produkce, podle kterého chovatel získá informaci, při jaké výši produkce dosahuje nulový zisk, resp. jaká užitkovost mu zajistí požadovanou rentabilitu. Při aplikaci na průměrné výsledky roku 2023 vychází bod zvratu tržní produkce mléka na 8257 litrů, resp. na 7481 a 8902 litrů pro farmy C a H.

Závěr

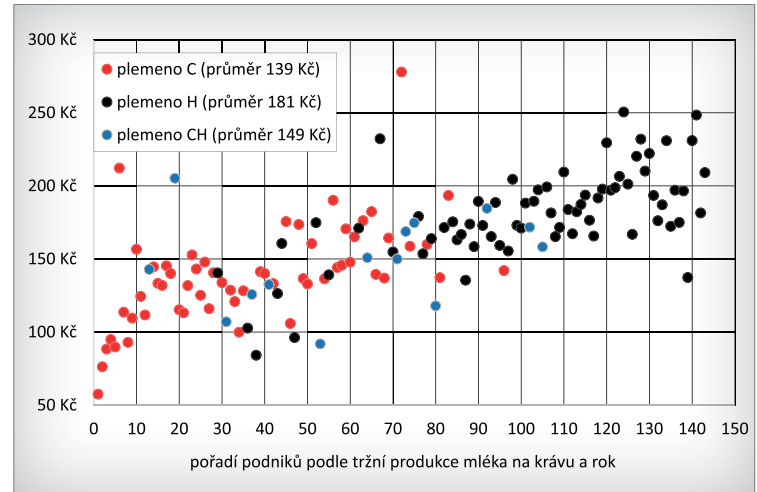
Nadprůměrná inflace v ČR v posledních dvou letech zvyšovala ceny vstupů do zemědělské výroby, což potvrzují i výsledky výběrového souboru českých podniků chovajících dojené krávy. V průměru se mezi roky 2022 a 2023 zvýšily náklady

Graf 5 – Náklady po odpočtu podle hospodářské oblasti

po odpočtu na krávu a rok o 3,9 % a na liter mléka o 1,8 %. Meziročně vyšší byly jak náklady na krmiva a pracovníky, tak rovněž odpisy majetku, které v sobě odráží vyšší investiční výdaje spojené se stabilní a v posledních letech odpovídající výkupní cenou mléka. Dosáhly tak v průměru 143 hodnocených chovů v roce 2023 výše 97 tis. Kč na krávu a rok a 10,47 Kč na liter prodaného mléka, což je nejvyšší dosud dosažená hodnota. Největší vliv na ekonomiku chovu dojných má výkupní cena mléka, která se

po historicky nejvyšší úrovni dosažené v roce 2022 meziročně mírně snížila o 4 %. Z dlouhodobého pohledu se však udržela na nadprůměrné úrovni, což umožnilo dosažení kladného výsledku hospodaření bez započítání dotací u většiny hodnocených farem (69 %). Hodnoty stále více v českých chovech využívaného ukazatele IOFC se liší v závislosti na chovaném plemeni krav i úrovni tržní produkce. Nejvyšší IOFC vyjádřený v Kč na den byl zaznamenán ve skupině 18 chovů H dojnic s produkcí nad

Graf 6 – Denní IOFC u podniků podle plemene a tržní produkce v roce 2023

11,5 tis. litrů mléka (205 Kč). V průměru celého souboru pak činil 160 Kč, což představuje za posledních deset let druhou nejvyšší úroveň (v roce 2022 byl nejvyšší, a to 172 Kč). Pokud nastane nepředvídaná situace, v roce 2024 se nepředpokládají výraznější výkyvy jak u výkupní, tak i u vstupních cen, což by mělo přispět k navýšení celkové stability sektoru.

Seznam literatury je k dispozici u autorů příspěvku.

Příspěvek byl zpracován v rámci řešení projektu MZE-RO0723.

Příspěvek byl odborně recenzován.

Ing. Jan Syrůček, Ph.D.¹;
Ing. Jiří Burdych, MBA^{1,2};
Ing. Luděk Bartoň, Ph.D.¹

¹Výzkumný ústav živočišné výroby, v. v. i.;

²VVS Verměřovice, s. r. o.

Kontakt: syrucek.jan@vuzv.cz